

Energa

ENERGA SA

**Jednostkowe
sprawozdanie
finansowe zgodne
z Międzynarodowymi
Standardami
Sprawozdawczości
Finansowej
zatwierdzonymi przez
Unię Europejską za rok
zakończony dnia
31 grudnia 2017 roku**

SPIS TREŚCI

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT	3
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	3
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	8
1. Informacje ogólne	8
2. Skład Zarządu Spółki	8
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	8
4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	8
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	9
6. Zmiana szacunków	9
7. Nowe standardy i interpretacje	9
8. Istotne zasady rachunkowości	10
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT	16
9. Przychody i koszty	16
10. Podatek dochodowy	17
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	19
11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	19
12. Aktywa niematerialne	22
13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22
14. Pozostałe aktywa długoterminowe	23
15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe krótkoterminowe należności finansowe	23
16. Pozostałe aktywa krótkoterminowe	23
17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	23
18. Zysk przypadający na jedną akcję	24
19. Dywidendy	24
20. Zobowiązania	24
21. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje	25
22. Informacja o podmiotach powiązanych	25
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	27
23. Instrumenty finansowe	27
24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	36
NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH	39
25. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	39
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	40
26. Zarządzanie kapitałem	40
27. Aktywa i zobowiązania warunkowe	40
28. Struktura zatrudnienia	40
29. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Spółki	40
30. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy	40

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przychody ze sprzedaży		80	68
Koszt własny sprzedaży	9.1	(78)	(51)
Zysk brutto ze sprzedaży		2	17
Pozostałe przychody operacyjne		10	12
Koszty ogólnego zarządu		(72)	(81)
Pozostałe koszty operacyjne		(18)	(15)
Przychody z tytułu dywidend		203	874
Pozostałe przychody finansowe	9.3	225	224
Koszty finansowe	9.4	(271)	(266)
Zysk brutto		79	765
Podatek dochodowy	10.1, 10.2	28	19
Zysk netto		107	784
Zysk na jedną akcję (w złotych)			
Zysk na jedną akcję (zwykły i rozwodniony)	18	0,26	1,89

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zysk netto		107	784
<i>Składniki, które w przyszłości mogą zostać przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>			
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	23.8	(48)	38
Odroczony podatek dochodowy		9	(7)
Inne całkowite dochody netto		(39)	31
Całkowite dochody razem		68	815

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Aktywa niematerialne	12	13	24
Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	11	7 149	6 780
Obligacje	23.5.1	3 805	3 959
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	10.4	19	5
Pochodne instrumenty finansowe	23.8	33	147
Pozostałe aktywa długoterminowe	14	149	158
		11 168	11 073
Aktywa obrotowe			
Należności z tytułu cash pooling		553	577
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe krótkoterminowe	15	99	52
Obligacje	23.5.1	444	1 243
Należności z tytułu podatku dochodowego		19	102
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	3 013	1 295
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	16	96	38
		4 224	3 307
SUMA AKTYWÓW		15 392	14 380

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (kontynuacja)

	Nota	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
PASYWA			
Kapitał własny przypadający właścicielom			
Kapitał podstawowy	17.1	4 522	4 522
Kapitał rezerwowy	17.4	1 018	1 018
Kapitał zapasowy	17.5	1 433	728
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	23.8	2	41
Zyski zatrzymane	17.6	151	828
Kapitał własny ogółem		7 126	7 137
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	23.5.2	5 087	4 673
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	23.5.2	2 043	1 000
Rezerwy długoterminowe		-	1
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje długoterminowe	21	79	94
Pochodne instrumenty finansowe	23.8	78	-
		7 287	5 768
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu cash pooling		477	1 009
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	20.1	23	19
Bieżąca część kredytów i pożyczek	23.5.2	326	290
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	23.5.2	30	20
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje	21	19	23
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		8	12
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	20.2	96	102
		979	1 475
Zobowiązania razem		8 266	7 243
SUMA PASYWÓW		15 392	14 380

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2017		4 522	1 018	728	41	828	7 137
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	23.8	-	-	-	(39)	-	(39)
Zysk netto za okres		-	-	-	-	107	107
Suma całkowitych dochodów za okres		-	-	-	(39)	107	68
Podział zysków lat ubiegłych		-	-	705	-	(705)	-
Wyplata dywidendy	19	-	-	-	-	(79)	(79)
Na dzień 31 grudnia 2017		4 522	1 018	1 433	2	151	7 126
Na dzień 1 stycznia 2016		4 522	447	661	10	885	6 525
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	23.8	-	-	-	31	-	31
Zysk netto za okres		-	-	-	-	784	784
Suma całkowitych dochodów za okres		-	-	-	31	784	815
Podział zysków lat ubiegłych		-	571	67	-	(638)	-
Wyplata dywidendy	19	-	-	-	-	(203)	(203)
Na dzień 31 grudnia 2016		4 522	1 018	728	41	828	7 137

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przeływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		79	765
Korekty o pozycje:			
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		(6)	9
Strata z działalności inwestycyjnej		8	8
Amortyzacja	9.1	5	5
Odsetki i dywidendy, netto	25	(96)	(839)
Zmiany pozycji kapitału obrotowego:			
Zmiana stanu należności		(22)	(22)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów, pożyczek i obligacji		75	290
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		(17)	(17)
		26	199
Podatek dochodowy zapłacony		(25)	(221)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		1	(22)
Przeływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		-	7
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(7)	(74)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych		11	-
Wpływy z tytułu wykupu obligacji przez jednostki zależne		1 227	889
Nabycie obligacji jednostek zależnych		(517)	(850)
Nabycie udziałów w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych		(211)	(521)
Sprzedaż udziałów w jednostkach zależnych		43	-
Sprzedaż jednostek uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading SFIO		-	306
Wydatki w ramach cash pooling		(507)	-
Dywidendy otrzymane		203	874
Odsetki otrzymane		146	106
Udzielenie pożyczki		(10)	-
Pozostałe		8	15
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		386	752
Przeływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Emisja dłużnych papierów wartościowych		1 061	-
Wpływy z tytułu zaciągniętych pożyczek/kredytów		846	626
Spłata kredytów		(285)	(564)
Wpływy w ramach cash pooling		-	432
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom		(79)	(203)
Odsetki zapłacone		(208)	(203)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 335	88
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		1 722	818
Środki pieniężne na początek okresu		1 293	475
Środki pieniężne na koniec okresu	13	3 015	1 293

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE**1. Informacje ogólne**

Dane identyfikacyjne Spółki:

a) Nazwa jednostki:	ENERGA Spółka Akcyjna
b) Forma prawna jednostki:	Spółka Akcyjna
c) Adres siedziby jednostki:	80-309 Gdańsk, al. Grunwaldzka 472
d) Organ prowadzący rejestr:	Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Gdańsku, pod numerem KRS 0000271591
e) Podstawowy przedmiot działalności:	działalność holdingowa
f) Czas trwania Spółki:	nieoznaczony

Spółka ENERGA SA została utworzona w dniu 6 grudnia 2006 roku przez Skarb Państwa, ENERGA-OPERATOR SA (poprzednio Koncern Energetyczny ENERGA SA) i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (poprzednio Zespół Elektrowni Ostrołęka SA).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku podmiotem kontrolującym Spółkę jest Skarb Państwa. Od grudnia 2013 roku akcje Spółki znajdują się w publicznym obrocie.

Podstawowym przedmiotem działalności ENERGA SA jest działalność holdingowa. Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej ENERGA SA, w związku z czym sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”). W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Spółki jako jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku. Sprawozdania te są dostępne na stronie internetowej Spółki.

2. Skład Zarządu Spółki

Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego skład Zarządu Spółki przedstawiał się następująco:

- Alicja Klimiuk – p.o. Prezesa Zarządu,
- Jacek Kościelniak – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Grzegorz Ksepko – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

W bieżącym okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki:

- W dniu 17 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o odwołaniu z funkcji dotychczasowego Prezesa Zarządu Pana Dariusza Kaśków, Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych Pana Mariusza Rędaszka oraz z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju Pana Przemysława Piesiewicza. Jednocześnie oddelegowano do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Pana Jacka Kościelniaka.
- W dniu 10 lutego 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu w skład Zarządu Pana Daniela Obajtka (Prezes Zarządu), Pani Alicji Klimiuk (Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych) oraz Pana Jacka Kościelniaka (Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych).
- W dniu 16 lutego 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o odwołaniu ze składu Zarządu Pani Marioli Zmudzińskiej, pełniącej funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Relacji Inwestorskich.
- W związku z rezygnacją w dniu 5 lutego 2018 roku Pana Daniela Obajtka z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu ENERGA SA, w dniu 6 lutego 2018 roku Zarząd podjął uchwałę, a Rada Nadzorcza Spółki zaakceptowała decyzję o powierzeniu pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Pani Alicji Klimiuk.

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENERGA SA zostały zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 14 marca 2018 roku.

4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez ENERGA SA w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Spółki.

4.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z MSSF, które zostały zatwierdzone przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

4.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie wartości liczbowe podane są w milionach złotych („mln zł”), o ile nie wskazano inaczej.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości księgowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Nie rzadziej niż na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. Kwotę utworzonego odpisu aktualizującego wartość udziałów i akcji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach przedstawiono w notcie 11, natomiast kwotę odpisu aktualizującego wartość pozostałych aktywów finansowych w notcie 23.6.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego. ENERGA SA rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Kalkulację podatku odroczonego przedstawiono w notcie 10.4, natomiast informację na temat Podatkowej Grupy Kapitałowej ENERGA zawarto w notcie 10.3.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w notcie 23.4.

6. Zmiana szacunków

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca zmiany zakresu ani metodologii dokonywania istotnych szacunków. Zmiany kwotowe szacunków wynikały ze zdarzeń, jakie miały miejsce w okresie sprawozdawczym.

7. Nowe standardy i interpretacje

7.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2017

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez RMSR oraz zatwierdzone przez UE, weszły w życie w roku 2017:

- Zmiany do MSR 7 „Rachunek przepływów pieniężnych” – Inicjatywa dotycząca zmian w zakresie ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Doprecyzowanie sposobu rozliczania aktywów z tytułu odroczonego podatku dotyczącego niezrealizowanych strat (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016) – Zmiany w MSSF 12 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Wymienione powyżej zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Spółki.

7.2. Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji” – Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Uwzględnienie zmian wprowadzonych przez MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016) – Zmiany w MSSF 1, MSR 28 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Spółka ocenia, że powyższe zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień kończący bieżący okres sprawozdawczy.

7. Nowe standardy i interpretacje (kontynuacja)

7.3. Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie od regulacji przyjętych przez RMSR, z wyjątkiem niższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 14 „Aktywa i Zobowiązania Regulacyjne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), Komisja Europejska podjęła decyzję o niezatwierdzeniu omawianego przejściowego standardu w oczekiwaniu na standard właściwy,
- MSSF 17 „Kontrakty ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – Wcześniejsze spłaty z ujemną kompensatą (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (nie określono daty wejścia w życie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – zmiany do programu określonych świadczeń (obowiązują w odniesieniu od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Doprecyzowanie zakresu stosowania standardu dla długoterminowych udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przenoszenie nieruchomości inwestycyjnych do innych grup aktywów (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i ujęcie zaliczek” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w rozliczeniach podatku dochodowego” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Również w przypadku wprowadzenia pozostałych wyżej wymienionych standardów, Spółka nie przewiduje, aby zmiany z tym związane miały istotny wpływ na jej sprawozdania.

8. Istotne zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane są w sposób ciągły, za wyjątkiem zmian wynikających ze zmian w MSSF UE, jeżeli wskazano takie zmiany w nocie 7.1.

8.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień kończący okres sprawozdawczy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku, z którego korzysta jednostka), oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

8.2. Aktywa niematerialne

Do aktywów niematerialnych Spółka zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej. Na dzień początkowego ujęcia składnik aktywów niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia składnika aktywów niematerialnych obejmuje:

- cenę zakupu uwzględniającą cla importowe, podatki zawarte w cenie niepodlegające odliczeniu, pomniejszone o wszelkie udzielone upusty i rabaty oraz
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Spółka ocenia czy okres użytkowania składnika aktywów niematerialnych jest określony, czy nieokreślony oraz jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu. Amortyzację rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym składnik aktywów jest gotowy do użycia.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy przychodami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Dla aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania Spółka stosuje stawki 20%, 25%, 50% i 100%.

8.3. Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych

Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych Spółka wykazuje według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

8.4. Utrata wartości aktywów niefinansowych oraz udziałów i akcji w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych

Nie rzadziej niż na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych lub inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy. Utrata wartości występuje jeżeli wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z wartości godziwej minus koszt sprzedaży i wartości użytkowej) jest niższa niż wartość bilansowa testowanego aktywa lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów.

Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

8.5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne obejmują:

- środki pieniężne na bieżących rachunkach bankowych,
- inne środki pieniężne, w tym lokaty bankowe o terminie zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej.

8.6. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Rzeczowe aktywa trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania aktywa lub okres leasingu, jeśli nie ma wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w sprawozdaniu z zysków lub strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Spółka jako leasingodawca

W przypadku leasingu finansowego Spółka wykazuje należności z tytułu leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i swoich księgach rachunkowych jako zaliczane do długo- względnie krótkoterminowych aktywów finansowych. Wycenia się je w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Spółka dzieli opłatę podstawową na część kapitałową i część odsetkową. Część odsetkowa opłaty podstawowej stanowi przychód z tytułu leasingu finansowego odnoszony na dobro przychodów finansowych.

Część kapitałowa opłaty leasingowej przypadająca na dany okres sprawozdawczy stanowi spłatę należności od korzystającego. Podział opłaty następuje przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są liniowo w okresie leasingu. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości księgowej aktywa stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje jako koszt przez okres trwania leasingu.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

8.7. Pozostałe aktywa

Spółka ujmuje w pozostałych aktywach rozliczenia międzyokresowe kosztów, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostki,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Spółka na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

Do pozostałych aktywów zaliczane są również należności z tytułu rozliczeń Podatkowej Grupy Kapitałowej ENERGA, należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które są prezentowane w oddzielnej pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwale lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

8.8. Kapitał własny

Kapitał własny wykazywany jest według wartości nominalnej z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Pozycja zyski zatrzymane/niepokryte straty obejmuje wynik netto roku bieżącego, niepodzielone wyniki z lat ubiegłych oraz korekty związane z przejściem na MSSF UE.

8.9. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu rozliczeń Podatkowej Grupy Kapitałowej ENERGA, wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub rzeczowych aktywów trwałych. Zaliczki wykazywane są w kwocie otrzymanej, a pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

8.10. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów zalicza się:

- dotacje rozpoznane przy wycenie kredytów preferencyjnych,
- otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne.

Dotacje rozpoznane przy wycenie kredytów preferencyjnych

W przypadku, gdy Spółka otrzymuje kredyt lub pożyczkę na zasadach preferencyjnych, na dzień początkowego ujęcia, dokonuje się wyceny takiego instrumentu finansowego w wartości godziwej, odpowiadającej wartości zdyskontowanych przepływów, z użyciem rynkowych stóp procentowych dla podobnych instrumentów. Różnicę między wyliczoną w ten sposób kwotą wyceny a wyceną według zamortyzowanego kosztu ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako dotację i rozlicza liniowo przez okres spłaty zobowiązania w ciężar pozostałych przychodów operacyjnych w sprawozdaniu zysków lub strat.

8.11. Cash pooling

Transakcje w ramach systemu cash pooling ujmowane są jako transakcje z jednostkami powiązаныmi, w których drugą stroną transakcji jest spółka pełniąca rolę agenta (Spółka). Należności z tytułu cash pooling prezentowane są jako krótkoterminowe aktywa finansowe w kategorii pożyczki i należności, a zobowiązania z tytułu cash pooling prezentowane są jako krótkoterminowe zobowiązania finansowe w kategorii zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Spółka prezentuje rozrachunki z tytułu cash pooling w szyku rozwartym, natomiast odsetki per saldo. Spółka prezentuje przepływy per saldo w ramach systemu jako z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

8.12. Instrumenty finansowe

8.12.1. Aktywa finansowe

Spółka identyfikuje następujące kategorie aktywów finansowych:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa dostępne do sprzedaży.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Spółka nie posiada aktywów zaliczonych do tej kategorii.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z warunków:

a) jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, lub
- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń.

b) został zakwalifikowany do tej kategorii w momencie nabycia. Składnik aktywów finansowych może zostać w momencie nabycia zaklasyfikowany do portfela wycenianego według wartości godziwej ze zmianami odnoszonymi do sprawozdania z zysków lub strat (za wyjątkiem instrumentów kapitałowych, które nie mają cen kwotowanych na aktywnym rynku, a ich wartość godziwa nie może być wiarygodnie wyznaczona), jeśli spełnione zostały następujące kryteria:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom, lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, lub
- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka zalicza w szczególności inne instrumenty pochodne, na które składają się opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA (opcje call).

Aktywa finansowe w tej kategorii ujmują się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wyceny dokonuje się w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat w wyniku finansowym.

Pożyczki i należności

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności wyceniane są początkowo w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne i ujmowane po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu.

Do tej kategorii zaliczane są należności z tytułu dostaw i usług, nabyte obligacje, dopłaty do kapitału, należności z tytułu cash pooling oraz inne należności stanowiące aktywa finansowe.

Aktywa dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami dostępnymi do sprzedaży. Aktywa dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych). Spółka nie posiada aktywów zaliczonych do tej kategorii.

Transakcje sprzedaży aktywów finansowych są ujmowane w dacie rozliczenia umowy (settlement date).

8.12.2. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Do istotnych obiektywnych przesłanek Spółka zalicza przede wszystkim poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej poniżej ceny nabycia, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

W przypadku, gdy występują obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, Spółka dokonuje odpisu aktualizującego w kwocie odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Kwotę straty ujmują się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmują się w sprawozdaniu z zysków lub strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość księgową składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do sprawozdania z zysków lub strat. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w sprawozdaniu z zysków lub strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat. Odwróceniu w sprawozdaniu z zysków lub strat nie podlegają odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży.

8.12.3. Zobowiązania finansowe

W ENERGA SA występują zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wyceniane w wartości godziwej.

Do zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu zalicza się przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty bankowe, pożyczki, papiery dłużne oraz zobowiązania z tytułu cash pooling. W momencie początkowego ujęcia są one ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z ich uzyskaniem. Po początkowym ujęciu są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązania finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

8.12.4. Rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty zabezpieczające i rachunkowość zabezpieczeń

Spółka może podjąć decyzję o desygnowaniu wybranych instrumentów pochodnych do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jako instrumentów zabezpieczających w ramach identyfikowanego powiązania zabezpieczającego. Spółka dopuszcza stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych tylko w przypadku gdy spełnione są następujące kryteria:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Sporządzana dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób bieżącej oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na sprawozdanie z zysków lub strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Stosowane zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są do innych całkowitych dochodów i ujmowane kumulatywnie w kapitale z aktualizacji wyceny w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do sprawozdania z zysków lub strat.

Kwoty skumulowanej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego, ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny, przenoszone są przez inne całkowite dochody do sprawozdania z zysków lub strat w okresie lub okresach, w którym pozycja zabezpieczana wywiera wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, gdy wystąpi jedno z poniższych zdarzeń:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę). W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat. Realizacja planowanej transakcji, która przestaje być wysoce prawdopodobna, może być ciągle oczekiwana,
- Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. W przypadku zabezpieczenia planowanych transakcji, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji. Jeśli zaprzestaje się oczekiwać realizacji transakcji skumulowane zyski lub straty skumulowane w kapitale własnym ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Prezentacja

W związku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, Spółka stosuje następującą prezentację:

- efektywna część zmiany wyceny instrumentów zabezpieczających jest księgowana w innych całkowitych dochodach i kumulowana w kapitale z aktualizacji wyceny,
- odsetki z tytułu instrumentów zabezpieczających są prezentowane w tej samej linii sprawozdania z zysków lub strat, w której prezentowany jest wynik odsetkowy na pozycji zabezpieczanej,
- rewaluacja instrumentów zabezpieczających przenoszona z innych całkowitych dochodów jest odnoszona do tej samej linii sprawozdania z zysków lub strat, w której prezentowana jest rewaluacja walutowa pozycji zabezpieczanej w tym samym okresie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy,
- nieefektywna część zmiany wyceny instrumentów zabezpieczających jest odnoszona do przychodów/kosztów finansowych.

8.13. Przychody

Przychody są ujmowane w wartości godziwej otrzymanego wynagrodzenia (zapłaty otrzymanej lub należnej), po odliczeniu upustów, rabatów, podatku VAT.

Przychody są ujmowane jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować. Za moment sprzedaży uważa się datę wykonania świadczenia zgodnie z umową kupna – sprzedaży (odbioru usługi).

Na przychody ze sprzedaży produktów składają się przychody ze sprzedaży usług, w tym w szczególności przychody ze sprzedaży praw do użytkowania marki ENERGA oraz przychody z tytułu partycypacji spółek zależnych w kosztach promocji marki.

Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego) ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

8.14. Koszty

Do kosztów operacyjnych zalicza się:

- koszt własny sprzedaży poniesiony w okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- koszty ogólnego zarządu.

8.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami oraz innymi przychodami i kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

8.16. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania ujmowane są w innych całkowitych dochodach,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerw wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości księgowej netto danego instrumentu finansowego, biorąc pod uwagę zasadę istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw do ich otrzymania.

Spółka kompensuje przychody i koszty z tytułu różnic kursowych.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)**8.17. Zysk netto na akcję**

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego dla akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. W przypadku scalenia lub podziału akcji, do kalkulacji stosuje się retrospektywnie liczbę akcji po ich scaleniu lub podziale.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT**9. Przychody i koszty****9.1. Koszty działalności według rodzaju**

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych	5	5
Odpisy aktualizujące aktywa niematerialne	25	-
Zużycie materiałów i energii	2	1
Usługi obce	62	57
Podatki i opłaty	(4)*	3
Koszty świadczeń pracowniczych	22	27
Pozostałe koszty rodzajowe	38	39
RAZEM	150	132
w tym:		
Koszt własny sprzedaży	78	51
Koszty ogólnego zarządu	72	81

* w tym korekta deklaracji VAT za lata ubiegłe w kwocie (9) mln zł

9.2. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Wynagrodzenia	17	21
Koszty ubezpieczeń społecznych	2	3
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	3	3
RAZEM	22	27

9.3. Pozostałe przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przychody odsetkowe	195	216
Wycena instrumentów pochodnych (IRS)	-	8
Wycena innych instrumentów pochodnych	17	-
Różnice kursowe	13	-
RAZEM	225	224

9.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Koszty odsetkowe	269	243
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	8
Wycena instrumentów pochodnych (IRS)	-	8
Różnice kursowe	-	6
Pozostałe koszty finansowe	2	1
RAZEM	271	266

10. Podatek dochodowy**10.1. Obciążenia podatkowe**

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Sprawozdanie z zysków lub strat		
Bieżący podatek dochodowy	23	31
Odroczony podatek dochodowy	5	(12)
Korzyść podatkowa wykazana w sprawozdaniu z zysków lub strat	28	19
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy	9	(7)
Korzyść/Obciążenie podatkowe wykazane w innych całk. dochodach	9	(7)

10.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	79	765
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(15)	(145)
Efekt podatkowy przychodów i kosztów trwale niepodatkowych:	43	164
- z tytułu otrzymanych dywidend	39	166
- pozostałe	4	(2)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	28	19
Korzyść podatkowa wykazana w sprawozdaniu z zysków lub strat	28	19

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. W latach 2016 - 2017 obowiązywała stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

10.3. Podatkowa Grupa Kapitałowa ENERGA

Do dnia 31 grudnia 2017 roku obowiązywała umowa podatkowej grupy kapitałowej zawarta w dniu 27 stycznia 2015 roku, na podstawie której spółka ENERGA SA wraz z podmiotami powiązany: ENERGA-OPERATOR SA, ENERGA-OBROT SA, ENERGA Wytwarzanie SA, ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o., ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o., RGK Sp. z o.o., ENSA PGK1 Sp. z o.o., ENSA PGK2 Sp. z o.o., ENSA PGK3 Sp. z o.o., ENSA PGK4 Sp. z o.o., ENSA PGK5 Sp. z o.o., ENSA PGK6 Sp. z o.o., ENSA PGK7 Sp. z o.o., ENSA PGK8 Sp. z o.o., EOB PGK1 Sp. z o.o. oraz EOB PGK2 Sp. z o.o. stanowiła podatkową grupę kapitałową pod nazwą PGK ENERGA. Umowa została zarejestrowana przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego w dniu 27 lutego 2015 roku. Spółka ENERGA SA została wyznaczona jako spółka reprezentująca PGK ENERGA w zakresie obowiązków wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz przepisów ustawy Ordynacja Podatkowa.

Data rozpoczęcia działalności PGK ENERGA był 1 maja 2015 roku. Umowa zawarta na okres 3 lat podatkowych wygasła w dniu 31 grudnia 2017 roku.

W dniu 25 września 2017 roku spółka ENERGA SA zawarła wraz z podmiotami powiązany: ENERGA-OPERATOR SA, ENERGA-OBROT SA, ENERGA Wytwarzanie SA, ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o., ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Logistyka Sp. z o.o., ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o., Enspirion Sp. z o.o., ENSA PGK1 Sp. z o.o. (obecna nazwa: ENERGA Invest Sp. z o.o.), ENSA PGK3 Sp. z o.o. (obecna nazwa: ENERGA Ochrona Sp. z o.o.), ENSA PGK8 Sp. z o.o., EOB PGK1 Sp. z o.o., EOB PGK2 Sp. z o.o. (obecna nazwa: Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya Sp. z o.o.) nową umowę podatkowej grupy kapitałowej PGK ENERGA 2018. Umowa została zawarta na okres 3 lat podatkowych, tj. do 31 grudnia 2020 roku.

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym jest osiągnięty w roku podatkowym dochód stanowiący nadwyżkę sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat.

Spółki PGK ENERGA wykazujące zysk podatkowy przekazują odpowiednią kwotę podatku dochodowego do ENERGA SA, która rozlicza się z urzędem skarbowym jako spółka reprezentująca. Spółki należące do PGK ENERGA ponoszące stratę podatkową uzyskują korzyść podatkową, w kwocie w jakiej przyczyniły się do obniżenia kwoty podatku przypadającego na całą PGK. Rozliczenia z tytułu PGK ENERGA nie wpływają na ujęcie podatku odroczonego a jedynie na podatek bieżący.

Przepląty pomiędzy spółkami należącymi do PGK ENERGA są realizowane w ciągu roku, w terminach poprzedzających wpłatę zaliczek na podatek dochodowy. W związku z tym, na koniec okresu sprawozdawczego, ENERGA SA wykazuje rozrachunki ze spółkami z tytułu rozliczeń w ramach PGK. Ostateczne rozliczenie pomiędzy spółkami należącymi do PGK następuje po złożeniu przez spółkę reprezentującą deklaracji rocznej.

10. Podatek dochodowy (kontynuacja)**10.4. Odroczonego podatek dochodowy**

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Aktywa z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	61	69
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	25	20
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	12	15
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością pożyczek i należności	1	1
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1	1
od naliczonych różnic kursowych	14	24
od rozliczeń międzyokresowych przychodów	4	6
pozostałe	4	2
Kompensata	(42)	(64)
RAZEM	19	5

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	42	64
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością pożyczek i należności	18	16
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością instrumentów zabezpieczających	1	29
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39	16	18
pozostałe	7	1
Kompensata	(42)	(64)
RAZEM	-	-

Spółka nie ujęła w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości nierozliczonych strat podatkowych poniesionych w latach 2012 - 2013 na łączną kwotę 109 mln zł.

Zmiany aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Bilans otwarcia przed kompensatą:	69	49
Zwiększenia:	18	36
ujęte w wyniku finansowym	18	36
Zmniejszenia:	(26)	(16)
ujęte w wyniku finansowym	(26)	(16)
Kompensata	(42)	(64)
Bilans zamknięcia	19	5
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	5
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Bilans otwarcia przed kompensatą:	64	25
Zwiększenia:	9	40
ujęte w wyniku finansowym	9	33
ujęte w innych całkowitych dochodach	-	7
Zmniejszenie:	(31)	(1)
ujęte w wyniku finansowym	(22)	(1)
ujęte w innych całkowitych dochodach	(9)	-
Kompensata	(42)	(64)
Bilans zamknięcia	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Nazwa i forma prawna	Siedziba	Wartość udziałów/ akcji w księgach ENERGA SA	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym, w ogólnej liczbie głosów oraz w zarządzaniu (%)	Wynik finansowy netto za 2017 w mln zł	Kapitał własny w mln zł
Jednostki zależne					
ENERGA-OPERATOR SA	Gdańsk	4 471	100,00	656	7 283
ENERGA Wytwarzanie SA	Gdańsk	1 051	100,00	37	977
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	621	64,59	(4)	875
ENERGA-OBRÓT SA	Gdańsk	330	100,00	41	486
ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	234	100,00	14	206
ENERGA Finance AB (publ)	Sztokholm	103	100,00	(15)	89
ENERGA Invest Sp. z o.o.*	Gdańsk	68	100,00	(1)	33
ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Gdańsk	37	100,00	10	50
ENERGA-OPERATOR Logistyka Sp. z o.o.	Płock	25	100,00	(5)	25
Enspirion Sp. z o.o.	Gdańsk	5	100,00	(7)	(5)
ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	4	100,00	<1	9
ENERGA Serwis Sp. z o.o.	Ostrołęka	2	14,09	7	16
RGK Sp. z o.o.	Gdańsk	1	100,00	(3)	41
ENERGA Ochrona Sp. z o.o.	Gdańsk	1	100,00	(1)	1
Pozostałe spółki	-	3	-	-	-
Jednostki stowarzyszone					
Polimex-Mostostal SA	Warszawa	82	16,48	65**	456**
Wspólne przedsięwzięcia					
Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.***	Ostrołęka	111	50,00	(2)	207
Razem wartość udziałów i akcji		7 149			

* w dniu 12 października 2017 roku został dokonany wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczący połączenia spółki ENSA PGK1 Sp. z o.o. (spółka przejmująca) ze spółką ENERGA Invest SA (spółka przejmowana), obecna nazwa spółki to ENERGA Invest Sp. z o.o.

** dane na koniec listopada 2017 roku

*** w dniu 27 lutego 2018 roku nastąpiło przekształcenie ze spółki akcyjnej na spółkę z o.o.

W dniu 18 stycznia 2017 roku Zarząd ENERGA SA wraz z Enea SA, PGE Polska Grupa Energetyczna SA, PGNiG Technologie SA („Inwestorzy”) oraz Polimex-Mostostal SA zawarł umowę inwestycyjną na podstawie której, Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji kapitałowej w Polimex-Mostostal SA. ENERGA SA objęła 37,5 mln nowo wyemitowanych akcji o wartości nominalnej 2 zł każda, za łączną kwotę 75 mln zł oraz nabyła 1,5 mln akcji Polimex-Mostostal SA od SPV Operator Sp. z o.o. dopuszczonych do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w ramach transakcji pakietowej za łączną kwotę 6 mln zł, w wyniku czego osiągnęła około 16,5% udziału w akcjonariacie spółki Polimex-Mostostal SA. Umowa inwestycyjna umożliwia inwestorom wpływ na politykę finansową i operacyjną Polimex-Mostostal SA. Uprawnienia te są realizowane przez Radę Nadzorczą. Umowa przewiduje, że Rada Nadzorcza składać się będzie z 3 członków wskazanych przez Inwestorów. Ponadto Inwestorzy podpisali porozumienie dotyczące inwestycji w Polimex-Mostostal SA. Celem zawarcia tego porozumienia jest zapewnienie zwiększonej kontroli nad Polimex-Mostostal SA Inwestorom, którzy posiadają łącznie większościowy udział w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Polimex-Mostostal SA (66%). Porozumienie zakłada m.in. uzgadnianie, w drodze głosowania, wspólnego stanowiska przy podejmowaniu kluczowych decyzji będących w gestii Zgromadzenia Wspólników i Rady Nadzorczej Polimex-Mostostal SA, w tym ustalanie składu osobowego Zarządu Polimex-Mostostal SA. Z uwagi na wskazane powyżej uprawnienia Inwestorów, przekładające się na posiadanie znaczącego wpływu, udział w Polimex-Mostostal SA został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona. Polimex-Mostostal SA jest spółką inżynierjno-budowlaną, którą wyróżnia szeroki wachlarz usług świadczonych na zasadach generalnego wykonawstwa. Siedziba Polimex-Mostostal SA znajduje się w Warszawie. Polimex-Mostostal SA jest spółką notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Kurs jednej akcji Polimex-Mostostal SA na zamknięciu sesji w dniu 29 grudnia 2017 roku wyniósł 4,03 zł, co przekłada się na wartość godziwą pakietu akcji w posiadaniu Spółki na poziomie 157 mln zł.

W dniu 8 grudnia 2016 roku ENERGA SA, Enea SA oraz Elektrownia Ostrołęka SA (obecnie Sp. z o.o.) podpisały umowę inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu budowy nowego bloku energetycznego w Ostrołęce. Warunkiem zawieszającym realizację umowy było uzyskanie zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) na dokonanie koncentracji polegającej na nabyciu przez Enea SA 50% akcji spółki celowej Elektrownia Ostrołęka SA (obecnie Sp. z o.o.). W dniu 11 stycznia 2017 roku Prezes UOKiK wydał bezwarunkową zgodę, co oznacza, że warunek zawieszający został spełniony.

11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach (kontynuacja)

W dniach 8 lutego oraz 3 lipca 2017 roku Enea SA zrealizowała dwie z trzech transz płatności za akcje Elektrowni Ostrołęka SA (obecnie Sp. z o.o.) w łącznej kwocie 43 mln zł. W związku z powyższą transakcją Elektrownia Ostrołęka SA (obecnie Sp. z o.o.) przestała być spółką zależną od ENERGA SA i jest klasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie.

W dniu 26 kwietnia 2017 roku ENERGA SA wniosła wkład pieniężny w wysokości 10 mln zł i w zamian objęła nowo utworzone akcje w spółce Elektrownia Ostrołęka SA (obecnie Sp. z o.o.). Udział ENERGA SA w kapitale tej spółki nie uległ zmianie.

W dniu 31 marca 2017 roku ENERGA SA wniosła wkład pieniężny w wysokości 100 mln zł i w zamian objęła nowo utworzone udziały w spółce ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., podnosząc swój udział w kapitale tej spółki o 3,74%. Zarejestrowanie podwyższenia kapitału zakładowego w spółce ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. nastąpiło w dniu 11 maja 2017 roku.

W dniu 30 sierpnia 2017 roku ENERGA SA wniosła wkład pieniężny w wysokości 18 mln zł i w zamian objęła nowo utworzone udziały w spółce ENERGA Finance AB (publ).

W dniu 6 września 2017 roku ENERGA SA nabyła od ENERGA-OBRÓT SA 100% udziałów spółki ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. za kwotę 234 mln zł. Na podstawie porozumienia pomiędzy ENERGA SA i ENERGA-OBRÓT SA zapłata za udziały nastąpiła w drodze wykupu obligacji przez ENERGA-OBRÓT SA (datio in solutum).

W dniu 14 września 2017 roku ENERGA SA nabyła od ENERGA-OPERATOR SA 100% udziałów spółki ENERGA-OPERATOR Logistyka Sp. z o.o. za kwotę 25 mln zł. Na podstawie porozumienia pomiędzy ENERGA SA i ENERGA-OPERATOR SA zapłata za udziały nastąpiła w drodze wykupu obligacji przez ENERGA-OPERATOR SA (datio in solutum).

Wartość udziałów i akcji wskazana w powyższej tabeli to wartość według ceny nabycia pomniejszona o odpisy z tytułu utraty wartości. Łączna kwota odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 29 mln zł i w całości dotyczy spółki RGK Sp. z o.o. W bieżącym okresie sprawozdawczym nie ujęto żadnych zmian odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji.

Testy na utratę wartości udziałów i akcji

W IV kwartale 2017 roku dokonano oceny wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych przesłanek utraty wartości posiadanych udziałów i akcji. W związku z wystąpieniem przesłanek mogących skutkować spadkiem wartości udziałów i akcji niektórych spółek Grupy posiadanych przez ENERGA SA tj. ryzyko przekroczenia wartości inwestycji netto ponad wartość kapitałów tych spółek, przeprowadzono testy na utratę wartości.

Testy na utratę wartości udziałów i akcji przeprowadzono wykorzystując metodę dochodową, wyznaczając wartość użytkową w oparciu o zdyskontowaną wartość szacowanych przepływów z działalności operacyjnej z uwzględnieniem m.in. następujących założeń:

- przyjęto prognozy cen energii elektrycznej, węgla kamiennego, uprawnień do emisji CO₂ oraz cen świadectw pochodzenia energii dla rynku polskiego na podstawie raportu przygotowanego dla Grupy przez niezależny podmiot; prognoza została przygotowana w perspektywie do 2065 roku,
- przyjęcie ilości darmowych uprawnień do emisji CO₂ na lata 2015-2021 zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 marca 2014 roku (poz. 439) oraz 8 kwietnia 2014 roku (poz. 472),
- przyjęcie nakładów na poziomach zapewniających utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym, w tym nakładów na dostosowanie poziomów emisji przemysłowych do wymogów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 roku, w sprawie emisji przemysłowych oraz decyzji wykonawczej Komisji UE 2017/1442 w sprawie konkluzji najlepszych dostępnych technik (BAT) opublikowanej dnia 17 sierpnia 2017 roku,
- utrzymanie wsparcia dla produkcji z istniejących odnawialnych źródeł energii zgodnie z Ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii wraz z jej późniejszymi zmianami (Dz.U. 2017 nr 0, poz. 1148),
- utrzymanie systemu wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji w całym okresie prognozy,
- utrzymanie Operacyjnej Rezerwy Mocy w okresie do roku 2020 oraz uzyskanie wsparcia w ramach Rynku Mocy od roku 2021 do końca okresu projekcji,
- przyjęcie długości prognozy poszczególnych spółek w taki sposób, aby przepływ służący kalkulacji wartości rezydualnej był jak najbardziej zbliżony do spodziewanych przepływów w latach kolejnych.

W przypadku spółki RGK Sp. z o.o. dokonano wyceny metodą majątkową, bazując na aktualnych operatach z wyceny wartości nieruchomości oraz rynkowej wartości posiadanych akcji.

Stopy dyskontowe ustalone w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) po opodatkowaniu przyjęte do kalkulacji zawierały się w przedziale 5,18% - 7,01%.

ENERGA Invest Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2017 – grudzień 2024 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2024 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony ze względu na trwający proces wdrażania nowego modelu biznesowego spółki, co pozwala na określenie wartości rezydualnej na bazie reprezentatywnych przepływów, a w związku z tym na bardziej rzetelną wycenę udziałów spółki.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2017 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2017 – grudzień 2022 oraz wartość

11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach (kontynuacja)

rezydującą. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2022 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2017 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

ENERGA Obrót SA

Test na utratę wartości akcji w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2017 – grudzień 2022 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2022 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2017 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość akcji w spółce.

ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 30 listopada 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2017 – grudzień 2030 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2030 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony ze względu na zniekształcenie przepływów w tym okresie przez wpływy z tytułu zielonych praw majątkowych uzyskiwanych przez instalację BB20. Wydłużenie okresu projekcji pozwala na określenie wartości rezydualnej na bazie reprezentatywnych przepływów, a w związku z tym na bardziej rzetelną wycenę udziałów Spółki.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2017 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Enspirion Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 października 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu październik 2017 – grudzień 2022 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2022 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2017 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

ENERGA Wytwarzanie SA

Test na utratę wartości akcji w spółce został przeprowadzony na dzień 31 października 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu październik 2017 – grudzień 2022 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2022 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2017 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość akcji w spółce.

RGK Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o aktualne operaty szacunkowe oraz oferty kupna nieruchomości i gruntów w posiadaniu spółki oraz wycenę rynkową wartości akcji posiadanych przez spółkę.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2017 nie stwierdzono konieczności zmiany wartości odpisów aktualizujących udziały w spółce.

Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono szacowany wpływ zmiany poziomu WACC na łączną wycenę wskazanych powyżej udziałów i akcji. Zmiana WACC w niekorzystnym kierunku na wskazanym poniżej poziomie nie skutkuje koniecznością dokonania odpisów aktualizujących.

Analiza wrażliwości uwzględnia zmianę czynników w całym okresie prognozy.

Parametr	Wartość i kierunek zmiany	Wpływ na łączną wartość z wyceny testowanych CGU [mln PLN]		Zmiana wartości odpisu / odwrócenia odpisu [mln PLN]
		Zwiększenie wartości	Zmniejszenie wartości	
Stopy dyskontowe	[+ 0,5 p.p.]	-	(589)	-
	[- 0,5 p.p.]	735	-	-

W przypadku zmian uwarunkowań rynkowych istnieje ryzyko, iż wyniki testów mogą się w przyszłości zmienić.

12. Aktywa niematerialne

	Licencje i patenty	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nieoddane do użytkowania	RAZEM
Wartość brutto				
Na dzień 1 stycznia 2017	9	21	18	48
Zakup aktywów niematerialnych (w tym nieoddanych do użytkowania)	-	-	25	25
Rozliczenie aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania	9	6	(15)	-
Przekazanie do używania na podstawie umowy leasingu	(8)	-	-	(8)
Na dzień 31 grudnia 2017	10	27	28	65
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)				
Na dzień 1 stycznia 2017	(8)	(16)	-	(24)
Amortyzacja za okres	-	(3)	-	(3)
Na dzień 31 grudnia 2017	(8)	(19)	-	(27)
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości				
Na dzień 1 stycznia 2017	-	-	-	-
Utworzenie odpisu	-	-	(25)	(25)
Na dzień 31 grudnia 2017	-	-	(25)	(25)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	1	5	18	24
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	2	8	3	13

Odpis aktualizujący został utworzony na nakłady poniesione na projekty prowadzone we współpracy z Instytutem Maszyn Przepływowych, w związku z brakiem na dzień dzisiejszy możliwości ich przemysłowego wykorzystania. Odpisem zostało objęte całe aktywo.

	Licencje i patenty	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nieoddane do użytkowania	RAZEM
Wartość brutto				
Na dzień 1 stycznia 2016	9	20	51	80
Zakup aktywów niematerialnych (w tym nieoddanych do użytkowania)	-	-	68	68
Rozliczenie aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania	93	1	(94)	-
Sprzedaż, zbycie	-	-	(7)	(7)
Przekazanie do używania na podstawie umowy leasingu	(93)	-	-	(93)
Na dzień 31 grudnia 2016	9	21	18	48
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)				
Na dzień 1 stycznia 2016	(8)	(14)	-	(22)
Amortyzacja za okres	-	(2)	-	(2)
Na dzień 31 grudnia 2016	(8)	(16)	-	(24)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	1	6	51	58
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	1	5	18	24

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (kontynuacja)

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Środki pieniężne w banku	1 567	460
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	1 446	835
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	3 013	1 295
Niezrealizowane różnice kursowe i odsetki	2	(2)
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	3 015	1 293

Spółka nie posiada środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania.

14. Pozostałe aktywa długoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Dopłaty do kapitału	71	60
Należności z tytułu sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	12
Rzeczowe aktywa trwałe	8	8
Należności z tytułu leasingu	69	75
Pozostałe	1	3
RAZEM	149	158

15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe krótkoterminowe należności finansowe

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Należność z tytułu sprzedaży akcji	57	-
Należności z tytułu dostaw i usług	15	33
Należności z tytułu leasingu	17	19
Należność z tytułu udzielonej pożyczki	10	-
RAZEM	99	52

16. Pozostałe aktywa krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Należności z tytułu rozliczeń w ramach PGK ENERGIA	79	-
Należności z tytułu podatków, ceł, ubezpiec. społ. i innych świadczeń	8	-
Zaliczki na dostawy	6	26
Rozliczenia międzyokresowe kosztów finansowych	2	7
Rozliczenia międzyokresowe kosztów rodzajowych	1	4
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	-	1
RAZEM	96	38

17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

17.1. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy ENERGIA SA wynosi na dzień 31 grudnia 2017 roku 4 522 mln zł i nie uległ zmianie w roku bieżącym.

Tabela poniżej przedstawia strukturę własnościową Spółki:

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Skarb Państwa	51,52%	51,52%
Pozostali akcjonariusze	48,48%	48,48%
RAZEM	100,00%	100,00%

17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały (kontynuacja)**17.2. Wartość nominalna akcji**

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają łączną wartość nominalną wynoszącą 4 522 mln zł i zostały w pełni opłacone.

17.3. Prawa akcjonariuszy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Skarb Państwa posiadał 213 326 317 akcji Spółki stanowiących 51,52% jej kapitału zakładowego, uprawniających do wykonywania 358 254 317 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 64,09% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu (w tym 144 928 000 akcji imiennych serii BB uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu w ten sposób, że jedna akcja serii BB daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu).

Zgodnie ze statutem Spółki, aktualnym na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie, przy czym Skarbowi Państwa przysługuje uprawnienie osobiste do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej, tak aby Skarb Państwa posiadał w takiej Radzie Nadzorczej bezwzględną większość głosów. Uprawnienie, o którym mowa powyżej, wygasa z dniem, w którym udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym będzie mniejszy niż 20%.

17.4. Kapitał rezerwy

Kapitał rezerwy powstał w efekcie obniżenia kapitału zakładowego o kwotę 447 mln zł, dokonanego w związku ze scaleniem akcji Spółki w 2013 roku oraz w wyniku podziału zysku netto Spółki za rok 2015 w kwocie 571 mln zł. Kapitał rezerwy może zostać wykorzystany jedynie na pokrycie przyszłych strat lub na podwyższenie kapitału zakładowego Spółki.

17.5. Kapitał zapasowy

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych spółki akcyjne są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość kapitału zapasowego wynosi 1 433 mln zł i stanowi 31,69 % kapitału zakładowego.

17.6. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Na zyski zatrzymane składają się kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki oraz wyniki bieżącego okresu sprawozdawczego. Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne, niż wynikające z przepisów prawa, ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

18. Zysk przypadający na jedną akcję

W Spółce nie wystąpiły instrumenty rozwadniające, w związku z czym rozwodniony zysk netto na akcję jest równy zyskowi podstawowemu. W Spółce nie wystąpiła również działalność zaniechana. Poniżej przedstawiono dane, które posłużyły do kalkulacji zysku przypadającego na jedną akcję.

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zysk netto z działalności kontynuowanej	107	784
Zysk netto	107	784
Liczba akcji w mln na koniec okresu sprawozdawczego	414	414
Liczba akcji w mln zastosowana do kalkulacji zysku na jedną akcję	414	414

19. Dywidendy

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, nie została przyjęta propozycja podziału zysku wypracowanego w roku 2017.

W dniu 26 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2016, z czego na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki przeznaczono kwotę 79 mln zł, co daje 0,19 zł na jedną akcję. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania wypłacono całą zadeklarowaną kwotę, z czego 28 mln zł przypadło na akcje uprzywilejowane co do głosu.

20. Zobowiązania**20.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe**

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	12	4
z tytułu dostaw i usług	3	1
inne	9	3
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	11	15
z tytułu dostaw i usług	11	13
inne	-	2
RAZEM	23	19

20. Zobowiązania (kontynuacja)**20.2. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe**

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach PGK ENERGIA	90	98
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpiec. społ. i innych świadczeń	2	2
Pozostałe	4	2
RAZEM	96	102

21. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Dotacje otrzymane	78	88
Przychody finansowe	2	6
Pozostałe	18	23
RAZEM, w tym:	98	117
Długoterminowe	79	94
Krótkoterminowe	19	23

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jako dotacje otrzymane Spółka ujmuje przede wszystkim efekt wyceny kredytów preferencyjnych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) rozliczany przez okres spłaty kredytów (patrz opis w nocie 8.10 oraz 23.7).

22. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług.

22.1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Jednostką nadrzędną Spółki jest Skarb Państwa. Spółka ENERGIA SA dokonuje transakcji z innymi podmiotami powiązаныmi i Skarbem Państwa w zakresie normalnych, codziennych operacji gospodarczych. Transakcje te są przeprowadzane na warunkach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Nie stanowią one znaczących transakcji. Spółka nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

22.2. Transakcje z podmiotami powiązаныmi (bez spółek Skarbu Państwa)

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	80	68
Koszty zakupu	14	16
Pozostałe przychody operacyjne	-	7
Przychody z tytułu dywidend	203	874
Pozostałe przychody finansowe	164	204
Koszty finansowe	101	91

22. Informacje o podmiotach powiązanych (kontynuacja)

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Aktywa		
Należności długoterminowe	69	87
Pozostałe aktywa długoterminowe	-	2
Należności z tytułu cash pooling	553	577
Należności z tytułu dostaw i usług	15	33
Pozostałe należności finansowe krótkoterminowe – jednostki zależne	17	19
Pozostałe należności finansowe krótkoterminowe – wspólne przedsięwzięcia	10	-
Obligacje długoterminowe	3 805	3 959
Obligacje krótkoterminowe	444	1 243
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	79	-
Pasywa		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	2 915	2 207
Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	844	571
Zobowiązania z tytułu cash pooling	477	1 009
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług	3	1
Pozostałe zobowiązania finansowe	9	3
Bieżąca część kredytów i pożyczek	29	19
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	6	6
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	90	98

Powyższe tabele prezentują transakcje z jednostkami zależnymi w ramach Grupy Kapitałowej ENERGA SA i wspólnymi przedsięwzięciami. Transakcje z jednostką stowarzyszoną, poza wykazanymi w nocie 11, są pozycjami nieistotnymi.

Transakcje dotyczące objęcia udziałów w spółkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach przedstawiono w nocie 11.

22.3. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zarząd	4	6
Rada Nadzorcza	1	<1
RAZEM	5	6

22.4. Pożyczki udzielone i inne transakcje z udziałem członków Zarządu i Rad Nadzorczych

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły pożyczki udzielone ani inne istotne transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej ENERGA SA.

22.5. Wynagrodzenie wypłacone lub należne głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki)

Wartość świadczeń wypłaconych lub należnych głównej kadrze kierowniczej wyniosła 10 mln zł w roku 2017 oraz 6 mln zł w roku 2016.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

23. Instrumenty finansowe

23.1. Wartość księgowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2017	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	RAZEM
Aktywa							
Należności z tytułu cash poolingu	-	553	-	-	-	-	553
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	3 013	-	-	-	3 013
Pochodne instrumenty finansowe	24	-	-	-	9	-	33
Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	-	-	-	-	-	7 149	7 149
Obligacje	-	4 249	-	-	-	-	4 249
Należności z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	86	86
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe krótkoterminowe	-	83	-	-	-	-	83
Dopłaty do kapitału	-	71	-	-	-	-	71
RAZEM	24	4 956	3 013	-	9	7 235	15 237
Zobowiązania							
Kredyty i pożyczki	-	-	-	5 413	-	-	5 413
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	-	1 378	-	-	1 378
Kredyty i pożyczki	-	-	-	4 035	-	-	4 035
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	2 073	-	-	2 073
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	78	-	78
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	23	-	-	23
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	14	-	-	14
Zobowiązania z tytułu dopłat do kapitału	-	-	-	8	-	-	8
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	-	-	1	-	-	1
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	-	-	-	477	-	-	477
RAZEM	-	-	-	7 986	78	-	8 064

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Stan na 31 grudnia 2016	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	RAZEM
Aktywa						
Należności z tytułu cash poolingu	577	-	-	-	-	577
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 295	-	-	-	1 295
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	147	-	147
Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych	-	-	-	-	6 780	6 780
Obligacje	5 202	-	-	-	-	5 202
Należności z tytułu leasingu	-	-	-	-	94	94
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe krótkoterminowe	33	-	-	-	-	33
Pozostałe aktywa finansowe	72	-	-	-	-	72
Dopłaty do kapitału	60	-	-	-	-	60
Pozostałe	12	-	-	-	-	12
RAZEM	5 884	1 295	-	147	6 874	14 200
Zobowiązania						
Kredyty i pożyczki	-	-	4 963	-	-	4 963
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	1 487	-	-	1 487
Kredyty i pożyczki	-	-	3 476	-	-	3 476
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	1 020	-	-	1 020
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	19	-	-	19
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	-	-	1 009	-	-	1 009
RAZEM	-	-	7 011	-	-	7 011

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

23.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2017	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	RAZEM
Dywidendy i udziały w zyskach	-	-	-	-	-	203	203
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	-	163	31	(215)	(54)	1	(74)
Różnice kursowe	-	-	(4)	157	(140)	-	13
Pozostałe	17	-	-	(2)	-	-	15
Zysk/(strata) netto	17	163	27	(60)	(194)	204	157
Inne całkowite dochody	-	-	-	-	(48)	-	(48)
Całkowite dochody	17	163	27	(60)	(242)	204	109

Rok zakończony 31 grudnia 2016	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	RAZEM
Dywidendy i udziały w zyskach	-	-	-	-	-	874	874
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	3	204	8	(212)	(31)	1	(27)
Różnice kursowe	-	-	5	(80)	69	-	(6)
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	(8)	-	-	-	-	(8)
Pozostałe	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Zysk/(strata) netto	3	196	13	(293)	38	875	832
Inne całkowite dochody	-	-	-	-	38	-	38
Całkowite dochody	3	196	13	(293)	76	875	870

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)**23.3. Wartość godziwa instrumentów finansowych**

Niektóre aktywa i zobowiązania finansowe Spółki wyceniane są w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

- poziom 1 – wartość godziwa oparta o ceny notowane (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach, do których Spółka ma dostęp w dniu wyceny,
- poziom 2 – wartość godziwa oparta o dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na poziomie 1, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio,
- poziom 3 – wartość godziwa oparta o nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

	Stan na 31 grudnia 2017 Poziom 2	Stan na 31 grudnia 2016 Poziom 2
Aktywa		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS/IRS)	9	147
Inne instrumenty pochodne	24	-
Zobowiązania		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS)	78	-

Wycena transakcji Cross Currency Interest Rate Swap („CCIRS”) oraz Interest Rate Swap („IRS”) do wartości godziwej odbywa się poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych. Stopy procentowe oraz basis spread używane do dyskonta pozyskiwane są z systemu Bloomberg.

Na inne instrumenty pochodne składają się opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA. Opcje zostały nabyte od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 18 stycznia 2017 roku i dotyczą nabycia w trzech transzach łącznie 9 mln akcji Polimex-Mostostal SA, po cenie nominalnej 2 zł za akcję. Terminy realizacji opcji ustalono na: 30 lipca 2020 roku, 30 lipca 2021 roku i 30 lipca 2022 roku. Wycena opcji kupna spółki Polimex-Mostostal SA (opcja call) do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. W wycenie uwzględniono bieżącą cenę oraz historyczną zmienność cen akcji spółki. Stopę wolną od ryzyka wyznaczono w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o zapadalności zbliżonej do terminu wygaśnięcia opcji.

23.4. Wartość godziwa instrumentów finansowych, które nie są na bieżąco wyceniane w wartości godziwej

Z wyjątkiem informacji podanych w tabelach poniżej wartość księgowa aktywów oraz zobowiązań finansowych nie odbiega istotnie od ich wartości godziwych.

Pożyczka od ENERGA Finance AB (publ)	Wartość księgowa	Wartość godziwa Poziom 2
Stan na 31 grudnia 2017	2 944	3 047
Stan na 31 grudnia 2016	2 227	2 361

Emisja obligacji hybrydowych	Wartość księgowa	Wartość godziwa Poziom 2
Stan na 31 grudnia 2017	1 055	1 152
Stan na 31 grudnia 2016	-	-

Wycena do wartości godziwej zobowiązań z tytułu pożyczek oraz emisji obligacji hybrydowych została oszacowana w oparciu o analizę przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnych na dzień 29 grudnia 2017 roku rynkowych stóp procentowych.

23.5. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych**23.5.1. Aktywa finansowe****Pożyczki i należności**

Do pozycji kategorii instrumentów finansowych ujmowanych jako pożyczki i należności Spółka zalicza nabyte obligacje, należności z tytułu cash pooling, należności z tytułu dostaw i usług, inne należności oraz wniesione dopłaty do kapitału.

Nabyte obligacje w podziale na emitentów przedstawia poniższa tabela:

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
ENERGA-OPERATOR SA	3 273	4 164
ENERGA Wytwarzanie SA	848	871
ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	94	116
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	34	51
RAZEM, w tym:	4 249	5 202
Długoterminowe	3 805	3 959
Krótkoterminowe	444	1 243

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Nieprzeterminowane	76	43
Przeterminowane < 30 dni	7	2
Należności brutto	83	45
Odpisy aktualizujące	-	-
Należności netto, w tym	83	45
Długoterminowe	-	12
Krótkoterminowe	83	33

Dopłaty do kapitału	Stan na 1 stycznia 2017	Dopłaty wniesione	Stan na 31 grudnia 2017
RGK Sp. z o.o.	48	-	48
ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	5	-	5
ENERGA Wytwarzanie SA	2	-	2
ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	5	-	5
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	-	11	11
Pozostałe	<1	-	<1
RAZEM	60	11	71

Wartość odpisów aktualizujących wartość dopłat do kapitału zaprezentowano w nocie 23.6.

Instrumenty pochodne zabezpieczające

Instrumenty pochodne zabezpieczające CCIRS zostały szczegółowo opisane w nocie 23.8.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do pozycji aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka kwalifikuje opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA, które przedstawiono w nocie 23.3.

Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39

Do pozycji aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39 Spółka zalicza udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach i należności z tytułu leasingu finansowego.

Należności z tytułu leasingu finansowego dotyczące licencji na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2017		Stan na 31 grudnia 2016	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	17	17	20	19
W okresie od 1 roku do 5 lat	64	62	56	54
Powyżej 5 lat	7	7	21	21
RAZEM	88	86	97	94
Minus przychody finansowe	(2)	-	(3)	-
RAZEM	86	86	94	94

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Wartość udziałów i akcji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach przedstawiono w nocie 11.

23.5.2. Zobowiązania finansowe

Wszystkie zobowiązania finansowe Spółki są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych zabezpieczających. W tej kategorii instrumentów finansowych Spółka prezentuje przede wszystkim otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane obligacje oraz zobowiązania z tytułu cash pooling.

Poniższa tabela przedstawia zmiany zobowiązań finansowych w okresie sprawozdawczym.

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Łącznie zobowiązania z tytułu finansowania
Stan na 31 grudnia 2016	4 963	1 020	5 983
Uruchomienie	846	1 061	1 907
Splata/Wykup	(285)	-	(285)
Zmiany z tytułu różnic kursowych	(138)	(18)	(156)
Splata odsetek	(143)	(34)	(177)
Pozostałe zmiany	170	44	214
Stan na 31 grudnia 2017	5 413	2 073	7 486

Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia 2017		Stan na 31 grudnia 2016	
Waluta	PLN	EUR	PLN	EUR
Stopa Referencyjna	WIBOR	Stała	WIBOR	Stała
Wartość kredytu/pożyczki				
w walucie	2 469	706	2 736	503
w złotych	2 469	2 944	2 736	2 227
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
do 1 roku (krótkoterminowe)	297	29	270	20
od 1 roku do 2 lat	313	-	297	-
od 2 lat do 3 lat	317	2 081	310	-
od 3 lat do 5 lat	616	-	625	2 207
powyżej 5 lat	926	834	1 234	-

Szczegółowe informacje dotyczące pozyskanego finansowania zewnętrznego zostały opisane w nocie 23.7.

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia 2017		Stan na 31 grudnia 2016	
Waluta	PLN	EUR	PLN	EUR
Stopa Referencyjna	WIBOR	Stała	WIBOR	Stała
Wartość emisji				
w walucie	1 018	253	1 020	-
w złotych	1 018	1 055	1 020	-
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
do 1 roku (krótkoterminowe)	18	12	20	-
od 1 roku do 2 lat	1 000	-	-	-
od 2 lat do 3 lat	-	-	1 000	-
powyżej 5 lat	-	1 043	-	-

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Szczegółowe informacje dotyczące wyemitowanych obligacji zostały przedstawione w nocie 23.7.

23.6. Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych dotyczą dopłat do kapitału spółki RGK Sp. z o.o. w kwocie 34 mln zł oraz udziałów w spółce RGK Sp. z o.o. w kwocie 29 mln zł. Odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji zostały zaprezentowane w nocie 11. W 2017 roku nie wystąpiły zmiany wysokości odpisów.

23.7. Dostępne finansowanie zewnętrzne

W dniu 28 czerwca 2017 roku ENERGA SA zawarła z ENERGA Finance AB (publ) umowę pożyczki w kwocie 200 mln EUR z przeznaczeniem na finansowanie działalności bieżącej.

W dniu 4 września 2017 roku ENERGA SA i Europejski Bank Inwestycyjny („EBI”) zawarły umowy:

- subskrypcyjną, stanowiącą podstawę do przeprowadzenia emisji obligacji hybrydowych o wartości 250 mln EUR,
- projektową, określającą szczegółowe wymogi dotyczące finansowania zadania inwestycyjnego.

Dnia 12 września 2017 roku ENERGA SA wyemitowała obligacje hybrydowe o łącznym nominale 250 mln EUR w całości objęte przez EBI w ramach operacji Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, uruchomionego przez EBI wspólnie z Komisją Europejską w celu realizacji tzw. Planu Junckera. Wyemitowane obligacje to podporządkowane, niezabezpieczone, kuponowe papiery wartościowe na okaziciela. Obligacje są oprocentowane według stałej stopy procentowej szacowanej według formuły określonej w warunkach emisji.

Transze i terminy wykupu wyemitowanych obligacji:

- I transza w kwocie 125 mln EUR, termin wykupu – 16 lat, pierwszy okres finansowania – 6 lat od daty emisji,
- II transza w kwocie 125 mln EUR, termin wykupu – 20 lat, pierwszy okres finansowania – 10 lat od daty emisji.

W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz na dzień kończący okres sprawozdawczy i dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji, nie wystąpiły przypadki naruszenia zobowiązań umownych wynikających z warunków pozyskanego finansowania zewnętrznego.

Dostępne finansowania zewnętrzne według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania (dla Grupy Kapitałowej ENERGA)	Kwota dostępnego finansowania (Grupa Kapitałowej ENERGA)	Zadłużenie nominalne ENERGA SA na 31.12.2017	Termin spłaty
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	16-12-2009	1 050	-	634	15-12-2025
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	10-07-2013	1 000	-	763	15-09-2031
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	29-04-2010	1 076	-	648	18-12-2024
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	26-06-2013	800	-	264	18-12-2024
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	30-04-2010	200	-	97	15-06-2022
ENERGA Finance AB (publ)	Pożyczka	Działalność bieżąca	21-03-2013	2 081 ¹	-	2 081 ¹	18-03-2020
ENERGA Finance AB (publ)	Pożyczka	Działalność bieżąca	28-06-2017	834 ²	-	834 ²	28-02-2027
Obligatariusze	Obligacje krajowe	Cele ogólnokorporacyjne	19-10-2012	1 000	-	1 000	19-10-2019
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	12-10-2011	300	300	-	07-06-2021
PKO Bank Polski SA	Obligacje	Program inwestycyjny ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	30-05-2012	100	56	-	31-12-2022
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	20-09-2012	200	189 ³	4 ⁴	19-09-2022
Bank PEKAO SA	Kredyt odnawialny	Cele ogólnokorporacyjne	13-10-2011	500	500	-	29-05-2020
Bank PEKAO SA	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	30-05-2012	85	-	17	29-05-2022
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Budowa FW Myślino	23-10-2014	68	-	55	15-09-2026
Europejski Bank Inwestycyjny	Obligacje hybrydowe	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	04-09-2017	1 043 ⁵	-	1 043 ⁵	12-09-2037
RAZEM				10 337	1 045	7 440	

¹ zobowiązanie w kwocie 499 mln EUR przeliczone po średnim kursie NBP z dnia 29 grudnia 2017 roku

² zobowiązanie w kwocie 200 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 29 grudnia 2017 roku

³ wartość limitów udzielonych spółkom Grupy Kapitałowej ENERGA SA na podstawie zawartych umów wykonawczych (wykorzystanie limitu globalnego)

⁴ kwota limitu wykorzystana w formie gwarancji (wykorzystanie limitu gwarancyjnego udzielonego na mocy umowy wykonawczej)

⁵ zobowiązanie w kwocie 250 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 29 grudnia 2017 roku

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)**23.8. Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych**

Pomiędzy spółką celową ENERGA Finance AB (publ) a ENERGA SA zawarte zostały trzy umowy pożyczki denominowane w EUR na łączną kwotę 699 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu powyższych pożyczek, Spółka zawarła w 2013 roku, lipcu 2014 oraz kwietniu 2017 roku transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS o nominalach odpowiednio 400 mln EUR („CCIRS I”), 25 mln EUR („CCIRS II”), 200 mln EUR („CCIRS III”).

Jako pozycję zabezpieczaną w powyższych relacjach zabezpieczających Spółka desygnowała ryzyko walutowe z tytułu wewnątrzgrupowych pożyczek denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 89% łącznego nominalu pożyczek.

Jako instrument zabezpieczający Spółka desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu pożyczek wewnątrzgrupowych. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do czerwca 2027 roku.

We wrześniu 2017 roku ENERGA SA dokonała emisji obligacji hybrydowych na łączną kwotę 250 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu tych obligacji Spółka zawarła transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS („CCIRS IV”).

Jako pozycję zabezpieczaną w relacjach zabezpieczających, Spółka desygnowała ryzyko walutowe z tytułu emisji obligacji hybrydowych denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 100% łącznego nominalu wyemitowanych obligacji.

Jako instrument zabezpieczający Spółka desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu wyemitowanych obligacji. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do września 2027 roku.

W sierpniu 2016 roku Spółka zawarła transakcje zamiany stóp procentowych IRS w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej wynikającego z wykorzystanego finansowania z tytułu (patrz nota 23.7):

- zawartej w 2010 roku umowy kredytowej z EBOR – 150 mln zł,
- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBOR – 150 mln zł,
- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 150 mln zł.

Jako pozycje zabezpieczone w relacjach zabezpieczających Spółka desygnowała ryzyko stopy procentowej WIBOR 3M wynikające z płatności odsetkowych od powyższych zobowiązań finansowych w okresie nie dłuższym niż 2 lata od daty zawarcia transakcji zabezpieczających. W przypadku transakcji o wartości 150 mln dotyczącej umowy kredytowej z EBI z roku 2013 jest to okres czteroletni.

Jako instrumenty zabezpieczające Spółka desygnowała transakcje IRS, w ramach których Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o zmiennym oprocentowaniu w walucie PLN oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne odsetkowe otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi odsetkowymi z tytułu zabezpieczanych zobowiązań finansowych. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczonych przepływów pieniężnych maksymalnie do czerwca 2020 roku.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających przedstawia się następująco:

	Wartość	Ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej
Stan na 31 grudnia 2017		
CCIRS I	7	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe
CCIRS II	<1	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe
CCIRS III	49	Zobowiązania – Pochodne instrumenty finansowe
CCIRS IV	29	Zobowiązania – Pochodne instrumenty finansowe
IRS	2	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe
Stan na 31 grudnia 2016		
CCIRS I	135	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe
CCIRS II	8	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe
IRS	4	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe

Z tytułu wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych kapitał z aktualizacji wyceny (efektywna część zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego pomniejszona o podatek odroczonej) zmniejszyły się w okresie sprawozdawczym o kwotę 39 mln zł.

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w okresie sprawozdawczym:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Na początek okresu sprawozdawczego	41	10
Kwota ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny w okresie, równa zmianie wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(216)	107
Naliczone, niezapadłe odsetki, przeniesione z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	23	-
Rewaluacja instrumentów zabezpieczających, przeniesiona z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	145	(69)
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	9	(7)
Na koniec okresu sprawozdawczego	2	41

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie stwierdzono nieefektywności wynikającej z zastosowanej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

23.9. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły zabezpieczenia na majątku Spółki.

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, wyemitowane i nabyte obligacje, środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe, należności i zobowiązania z tytułu cash pooling oraz instrumenty zabezpieczające. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest wykorzystanie jako środków do finansowania działalności Spółki lub mitygacji ryzyk finansowych.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują:

- ryzyko rynkowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z powyższych rodzajów ryzyka. W 2014 roku Zarząd ENERGA SA zatwierdził i wprowadził do stosowania w spółce Politykę zarządzania płynnością w Grupie ENERGA oraz Politykę zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie ENERGA (ryzykiem walutowym i stopy procentowej). Oba dokumenty zostały wprowadzone do stosowania w całej Grupie ENERGA, co umożliwi efektywne zarządzanie powyższymi grupami ryzyka z poziomu spółki holdingowej. Oba dokumenty określają procedury zarządzania ryzykiem finansowym przez poszczególne spółki Grupy oraz nakładają na nie stosowne wymogi sprawozdawcze.

24.1. Ryzyko rynkowe

Spółka identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Spółka wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej, która wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Spółki odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Spółki. Przedmiotem analizy są objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Spółka narażona jest na ryzyko stóp procentowych w związku z posiadaniem aktywów i zobowiązań dla których przychody oraz koszty są kalkulowane w oparciu o rynkowe stopy procentowe, które mogą podlegać wahaniom.

Spółka identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR, która wiąże się przede wszystkim z długoterminowym zadłużeniem finansowym oraz nabytymi obligacjami. Polityka finansowa Spółki przewiduje ograniczanie ryzyka wahań stóp procentowych poprzez utrzymywanie części zadłużenia oprocentowanego stałą stopą procentową. Na dzień 31 grudnia 2017 roku 59% zadłużenia finansowego wykazanego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych) było oprocentowane według stałej stopy procentowej lub było zabezpieczone przed ryzykiem stop procentowej poprzez transakcje IRS.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Spółka stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. W tym celu wykorzystano poziomy referencyjnych stóp procentowych na dzień kończący okres sprawozdawczy. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym. W przypadku stopy WIBOR, ze względu na niską płynność rynku opcji na stopę procentową, wyznaczono arbitralnie wielkość przesunięcia krzywej stopy procentowej.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka zostałby odniesiony do:

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (kontynuacja)

- innych całkowitych dochodów dla instrumentów pochodnych zabezpieczających,
- przychodów/kosztów odsetkowych dla pozostałych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz innych całkowitych dochodów na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko stopy procentowej:

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2017		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2017			
	Wartość księgową	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR	
			WIBOR + 50 pb	WIBOR - 50 pb	EURIBOR + 20 pb	EURIBOR - 20 pb
	PLN	PLN				
Aktywa						
Należności z tytułu cash pooling	553	553	3	(3)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 013	3 013	15	(15)	-	-
Obligacje	4 249	3 471	17	(17)	-	-
Inne instrumenty pochodne	24	24	-	-	-	-
Zobowiązania						
Zobowiązania z tytułu cash pooling	477	477	(2)	2	-	-
Kredyty i pożyczki	5 413	2 469	(12)	12	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 073	1 018	(5)	5	-	-
Zmiana zysku brutto			16	(16)	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	9	9	22	(22)	(8)	8
Instrumenty pochodne zabezpieczające (pasywa)	78	78	71	(74)	(32)	33
Zmiana innych całkowitych dochodów			93	(96)	(40)	41

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2016		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2016			
	Wartość księgową	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR	
			WIBOR + 50 pb	WIBOR - 50 pb	EURIBOR + 20 pb	EURIBOR - 20 pb
	PLN	PLN				
Aktywa						
Należności z tytułu cash pooling	577	577	3	(3)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 295	1 295	6	(6)	-	-
Obligacje	5 202	4 422	22	(22)	-	-
Zobowiązania						
Zobowiązania z tytułu cash pooling	1 009	1 009	(5)	5	-	-
Kredyty i pożyczki	4 963	2 736	(14)	14	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	1 020	1 020	(5)	5	-	-
Zmiana zysku brutto			7	(7)	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	147	147	35	(35)	(14)	14
Zmiana innych całkowitych dochodów			35	(35)	(14)	14

Ryzyko walutowe

W zakresie transakcji finansowych Spółka jest narażona na ryzyko walutowe z tytułu pożyczek od jednostki zależnej ENERGA Finance AB (publ). W celu zabezpieczenia tego ryzyka Spółka zawarła transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS oraz wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń (patrz opis w nocie 8.12.4). Dodatkowo Spółka identyfikuje ryzyko walutowe w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi.

W analizie wrażliwości na ryzyko walutowe potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut na dzień kończący okres sprawozdawczy.

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz innych całkowitych dochodów na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych:

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2017		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2017	
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
	PLN	PLN	kurs EUR/PLN + 6%	kurs EUR/PLN - 6%
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 013	91	5	(5)
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	9	1 932	116	(116)
Zobowiązania				
Kredyty i pożyczki	5 413	2 944	(177)	177
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 073	1 055	(63)	63
Instrumenty pochodne zabezpieczające (pasywa)	78	2 148	129	(129)
Zmiana zysku brutto			(16)	16
Zmiana innych całkowitych dochodów*			26	(26)

*dotyczy instrumentów pochodnych zabezpieczających

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2016		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2016	
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
	PLN	PLN	kurs EUR/PLN + 8%	kurs EUR/PLN - 8%
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 295	124	10	(10)
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	147	2 120	170	(170)
Zobowiązania				
Kredyty i pożyczki	4 963	2 227	(178)	178
Zmiana zysku brutto			(17)	17
Zmiana innych całkowitych dochodów*			19	(19)

*dotyczy instrumentów pochodnych zabezpieczających

24.2. Ryzyko kredytowe

Ze specyfiki działalności ENERGA SA wynikają jej przychody i należności, które są w większości generowane w transakcjach ze spółkami zależnymi. Sytuacja finansowa spółek z Grupy Kapitałowej jest na bieżąco monitorowana przez odpowiednie służby ENERGA SA, w związku z czym narażenie na ryzyko nieściągalnych należności jest nieistotne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości księgowej tych instrumentów.

Zgodnie z przyjętą Polityką finansową Grupy ENERGA spółka ENERGA SA jest odpowiedzialna za organizowanie finansowania dłużnego na rynku finansowym dla wszystkich spółek Grupy, a także dystrybucję pozyskanych środków do spółek operacyjnych z wykorzystaniem wewnętrznych emisji obligacji. ENERGA SA występuje w tej roli jako inwestor nabywający długoterminowe papiery wartościowe emitowane przez spółki Grupy ENERGA. Powyższa struktura generuje dla ENERGA SA ryzyko kredytowe związane z obsługą wyemitowanych przez spółki obligacji. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość nominalna nabytych przez ENERGA SA obligacji wyemitowanych przez spółki Grupy ENERGA przedstawiała się następująco:

- ENERGA-OPERATOR SA – 3 215 mln zł,
- ENERGA Wytwarzanie SA – 822 mln zł,
- ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. – 34 mln zł,
- ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA – 92 mln zł.

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (kontynuacja)**24.3. Ryzyko związane z płynnością**

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy niezbędnych do regulowania zobowiązań zgodnie z ich terminami wymagalności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to bazuje na prognozowanych przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej, które są sporządzane przez wszystkie spółki Grupy. Dodatkowo prowadzona jest bieżąca weryfikacja trafności sporządzanych prognoz.

Z dniem 4 stycznia 2016 roku w Grupie ENERGA została uruchomiona usługa cash poolingi rzeczywistego bezzwrotnego dla środków w walucie krajowej. Narzędzie to pozwala w sposób efektywny zarządzać płynnością Grupy z poziomu spółki holdingowej. Zgodnie z założeniami struktury na koniec każdego dnia roboczego środki pieniężne spółek Grupy konsolidowane są na rachunkach ENERGA SA i następnego dnia mogą być wykorzystywane do finansowania zobowiązań płatniczych poszczególnych uczestników. Wdrożone narzędzie pozwala w sposób efektywny wykorzystywać do finansowania prowadzonej działalności w pierwszej kolejności środki wypracowane przez Grupę a w kolejnym kroku finansowanie dłużne.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, euroobligacje oraz umowy leasingu finansowego.

Szczegóły dotyczące głównych tytułów pozyskanego przez Spółkę finansowania zewnętrznego zostały przedstawione w nocie 23.7.

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania finansowe Spółki według daty wymagalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności (według wartości nominalnej, włączając płatności z tytułu ewentualnych odsetek).

	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	RAZEM
31 grudnia 2017					
Kredyty i pożyczki	137	340	3 721	1 889	6 087
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	9	65	1 202	1 178	2 454
Zobowiązania z tytułu cash poolingi	477	-	-	-	477
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14	-	-	-	14
Pozostałe zobowiązania finansowe	9	-	-	78	87
RAZEM	646	405	4 923	3 145	9 119

	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	RAZEM
31 grudnia 2016					
Kredyty i pożyczki	118	313	3 733	1 336	5 500
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	9	26	1 074	-	1 109
Zobowiązania z tytułu cash poolingi	1 009	-	-	-	1 009
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19	-	-	-	19
Pozostałe zobowiązania finansowe	1	-	-	-	1
RAZEM	1 156	339	4 807	1 336	7 638

Aktywa finansowe Spółki cechuje wysoka płynność. Składają się na nie głównie środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Strukturę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawia nota 13.

NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH**25. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych****Odsetki i dywidendy, netto**

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Dywidendy otrzymane	(203)	(874)
Odsetki otrzymane i zapłacone	62	106
Odsetki naliczone	45	(71)
RAZEM	(96)	(839)

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

26. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie inwestycyjnego poziomu ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników finansowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Powyższy cel realizowany jest poprzez przyjęte w Grupie regulacje wewnętrzne. Spółka jest podmiotem, który jako jedyny odpowiada za prowadzenie polityki dłużnej Grupy oraz zawieranie transakcji zabezpieczających.

Spółka monitoruje podstawowy wskaźnik zadłużenia jakim jest współczynnik określający relację długu netto do wielkości EBITDA szacowany na bazie wielkości skonsolidowanych. Na dzień bilansowy wielkość tegoż wskaźnika wyniosła 1,9 podczas gdy w umowach o finansowanie zawarto poziom 3,5.

Wartość powyższego wskaźnika jest cyklicznie monitorowana również przez instytucje finansujące Spółkę oraz agencje ratingowe i ma wymierny wpływ na ocenę wiarygodności kredytowej Spółki, a przez to na możliwość oraz koszt pozyskania finansowania dłużnego.

Poniższe dane pochodzą ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

	Stan na 31 grudnia 2017	Stan na 31 grudnia 2016
Oprocentowane kredyty i pożyczki	3 076	3 420
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	4 629	2 717
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty bez środków o ograniczonej możliwości dysponowania	(3 610)	(1 442)
Zadłużenie netto	4 095	4 695
EBITDA	2 160	2 027
Zadłużenie netto / EBITDA	1,90	2,32

27. Aktywa i zobowiązania warunkowe

W Spółce nie występują istotne aktywa i zobowiązania warunkowe.

28. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku wyniosło 141,3 etaty, natomiast 31 grudnia 2016 roku kształtowało się na poziomie 117,7 etatów.

29. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Spółki

W dniu 11 maja 2017 roku Zarząd ENERGA SA podjął uchwałę o rezygnacji z udziału w transakcji nabycia polskich aktywów należących do EDF International SAS oraz EDF Investement II B.V. Decyzja była poparta pogłębionymi analizami, które wspierają ukierunkowanie inwestycji i przejęć Grupy ENERGA na projekty w większym stopniu tworzące synergię z jej aktualną bazą aktywów i obszarem kompetencyjnym, a także umożliwiające istotniejsze wzmocnienie bilansu Grupy oraz efektywności zarządzania aktywami.

30. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy

W Spółce nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy.

Członkowie Zarządu

Alicja Klimiuk
p.o. Prezesa Zarządu

.....

Jacek Kościelniak
Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

.....

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

.....

ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.
Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg
rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego
ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.
al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk
KRS 0000049425, NIP 879-229-21-45, REGON 871566320

.....

.....

Gdańsk, 14 marca 2018 roku